

POGLED NA SVOJE DELO

Tjaša Koprivec Vuga

BESEDE NE POMENIJO ZGOLJ NEČESA – BESEDE LAHKO POMENIJO VSE¹

Kjer je resnica skrita, si izmišljamo smisel. Toda ves smisel je v njej, ki si je izmislila nas.
Dejan Kos

Dihamo v obstoj sveta, ki bi se hotel ustaviti. Počeniti. Lebdeti nad trenutki, tik preden zastrupljena resnica izkrvavi v jasnino. Ta svet, ki je rdeče nebo, in praznina življenja, in neslišno trzanje.

A ta svet je tudi bosonogo gazenje po peščeni obali. Iz gibov moči v krhkosti se poraja živo življenje. Resnično srečno vsled nežnosti in dobrotljivih prikazni.

Pogosto sem potovala s pogledom, ki ni opazoval enega samega koščka enega samega življenja – ne, odnašalo me je v galaksije, eone. Pogled tretjega se je spet in spet naslonil na jaz. Tisti jaz, ki je izostreno mislil, ljubil modrost, in vendar narekoval preprostost, neodvisnost, velikodušnost in zaupanje. Moj svet so bili nizi knjig. Vlekla sem jih z njihovih tesnih ležišč, se z vdih vgozdila v zrak, nasičen s prahom, in se vrtinčila v žarkih, ki so morali opraviti silno dolgo pot, da so se naposled potajili vame in okrilili moj notranji zvok. Srečevala sem besede, ki so drsele iz nezavedne lepote življenja.

Kdo bi vedel, od kod je prifrftal blagoslov posredi: obiskovale so me knjige, ki so napravile, da nisem čepela na nadstavbah lomljivih razlag – kakor nesrečna ptica, ki ne ve, kam naj poleti – znova in spet sem bila gostja premeteno izbranih, spretno izklesanih, umetelno obrušeni in nadmočnih zgodb, vsled katerih sem ostala brez dna. Izročena svetovom, ki so me izbrali, da bi presegla nemoč.

Malikovalka orma. Iskalka srebrnega pramena. Knjižna lovka. Bukvožerka. Vse to sem.

Bralka za življenje. Bralka, ki leze v monolog, pregneten z nešteto glasovi. Glasovi, ki so se naposlušali neprešteti tišin. Nagovorjena s pogovori med duhovi, ki padajo v kri – mojo kri – in me ostrijo v občutljivosti, sočutju. Zapeljana v trenutke, ko mine brezno – in mine somrak. Ko se smeje vse telo. Razpadajoča med mesti sveta, ukrojena v več celin kože. Segajoča v kratkost, enodnevnost. Vzdramljena

¹ Besedilo je avtorica pripravila za posvet ob 70-letnici Pionirske in mladinskega knjižničarstva na Slovenskem.

v deliti osamljenost in takoj nato začutiti tople dlani, se seliti skupaj z vetrom. Tako različno teče čas, kadar sem v polnosti jasnih besed. Skorajda bi se mogla naravnati na večnost.

Lahko se mi primeri začasna izguba orientacije, a jasnočutnost knjižnih tovarišic bo precej kamniti most, razpet nad divjo reko. Tod je pelod moje istovetnosti. Knjige imenujejo moja hrepenenja. Ti neskončni rodovniki, ki sem in tja (po)vedo preveč ...

Kakšno izročanje so! Nikoli utopljeno v brezglasni temini. Vračajo svet, obsežnejši od spomina telesa. V zavetrju najdevajo spokoj človeka, ki ga surovost vnanjega ni predpisala. *Zakaj človeka ni moč predpisati.* Spreminjajo svet. Storiijo, da sem arhitektka Življenja. Projektirati morem hodnike jezika, lastnega jezika. Se razstreti v poljubne smeri. Ugasniti oglušujoče grmenje nad pokopališčem napak.

Med uredniškim iskanjem zaslišim bučanje lastnih podzemnih voda. Lovim zvoke nočnih ptic. Komaj slišne, potajene. Iščem točke preloma, kjer se začne širiti svet. Kjer je platno objeto. Veselje izkazano. Kjer se bolečina izpove, da bi utešila srce. Kjer se slovarji trgajo in čistijo besed. Kjer morje razume vse, kar sliši.

Kadar zavoljo knjige pljusknem ob obalo, da bi se prek peščenih sipin vrnila k sebi – nema –, takrat vem, da v blodnjaku nisem sama, da prihajam do nevidnega in da se mi bo v neizmernosti razodelo nekaj vrednega.

Z besedami, ki peljejo v notranjost, kjer se pričakam z odprtimi rokami, nadaljujem zgodbo. Zgodbo, ki ne preneha pripovedovati, ki izkopava samo sebe in je izročena. In zato – svoboda.

Besede ni moč držati v roki, a vseeno napravi, da drhtim.